

(19. 4.)

VOORGESTELDE AMENDEMENTEN.

(Ingezonden 15 Februari 1897.)

De ondergeteekenden hebben de eer de navolgende amendementen voor te stellen:

I.

Art. 2 c te lezen als volgt:

„het dienen van advies en het ontwerpen van overeenkomsten en regelingen op verzoek van daarbij belanghebbende patroons of werklieden.”

Voor de *toelichting* van dit amendement meenen de ondergeteekenden voorshands te kunnen volstaan met eene verwijzing naar de adressen, dd. 17 Februari en 23 December 1896, door de heeren C. MUYSKEN, F. H. VAN MALSEN en H. C. A. ELIAS, in opdracht van verschillende particuliere Arbeidsraden en Kamers van arbeid tot de Tweede Kamer gericht.

II.

Art. 3, tweede lid, aldus te lezen:

„Onder werklieden verstaat deze wet alle personen, die, beneden den rang van onderbaas, meesterknecht of opzichter, tegen genot van loon in een bedrijf werkzaam zijn.”

Toelichting als boven.

III.

Art. 5 te lezen als volgt:

„De Kamer bestaat voor de eene helft uit patroons, gekozen door de patroons, werkzaam in het bedrijf of de bedrijven in de Kamer vertegenwoordigd, voor de andere helft uit werklieden, gekozen door de werklieden in dat bedrijf of in die bedrijven werkzaam.”

Toelichting als boven.

[Bij aanneming van dit amendement zullen in art. 12, tweede lid, moeten vervallen de woorden: „, of door de patroons en door de werklieden tot lid van dezelfde Kamer”, alsmede de woorden: „, of voor welke plaats”.]

IV.

Art. 19, vierde lid, aldus te lezen:

„Van de twee andere leden van het bestuur wordt het eene gekozen door en uit de leden der Kamer, die door de patroons, het andere door en uit de leden der Kamer, die door de werklieden benoemd zijn.”

Toelichting.

De bedoeling van het amendement is, het denkbeeld, het-

welk ten grondslag ligt aan hetgeen in het tweede lid ten aanzien van den voorzitter is bepaald, ook ten opzichte van de andere leden van het bestuur in toepassing te brengen.

V.

Art. 24 te vervangen door een nieuw artikel, luidende als volgt:

„Indien het geschil betreft de rechten van partijen, uit eene tusschen hen bestaande betrekking voortspuitende, tracht het bestuur der Kamer het geschil te beëindigen. Gelukt dit niet, doch verklaart eene der partijen, dat zij bereid is zich aan eene scheidsrechterlijke uitspraak volgens de bepalingen van den Eersten Titel van het Derde Boek van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering te onderwerpen, dan biedt het bestuur der Kamer zijne tusschenkomst aan om zoodanige uitspraak te verkrijgen.

„Indien het geschil van anderen aard is, met name indien het loopt over de voorwaarden waarop de betrekking tusschen partijen zal worden voortgezet of hervat, dan brengt het bestuur der Kamer de zaak ter tafel in de Kamer, en wordt verder gehandeld gelijk in de volgende artikelen is bepaald.”

Toelichting.

Het amendement heeft ten doel, de bepalingen van het wetsontwerp omtrent de geschillen te verduidelijken en de wijze van behandeling van een deel dier geschillen te vereenvoudigen. Deze kan men onderscheiden in:

1. geschillen over wederzijdsche *rechten* der partijen, uit eene tusschen hen bestaande betrekking voortspuitende, en

2. geschillen van anderen aard, met name over de voorwaarden waarop de betrekking tusschen partijen zal worden voortgezet of hervat.

Voor rechterlijke en scheidsrechterlijke uitspraak zijn alleen de eerste vatbaar. Bij de tweede kan slechts sprake zijn van eene bemiddeling of poging tot verzoening.

Het wetsontwerp houdt beide soorten niet uiteen, onderwerpt ze integendeel aan dezelfde behandeling. Bij de samenstelling der artikelen 24—27 schijnt voornamelijk aan geschillen der tweede soort te zijn gedacht. Art. 28 slaat, ook blijkens de toelichting, alleen op de rechtsgeschillen.

Vooreerst is hier misverstand en verwarring te vreezen. Maar bovendien is voor de onder 1°. bedoelde geschillen — bij voorbeeld bij een geschil over eene korting op het loon wegens beloopte boete, over ontslag zonder inachtneming van den bedongen of gebruikelijken opzeggingstermijn, en dergelijke — de gang van zaken volgens het wetsontwerp veel te omslachtig. Bijeenkomst van de Kamer, benoeming van een verzoeningsraad, onderzoek door dien raad, mededeeling der beslissing aan partijen, openbaarmaking der uitspraak, bericht van partijen dat het geschil niet is beëindigd, en dan eerst de scheidsrechterlijke procedure volgens art. 28 — dit alles is zóó omslachtig, dat de gewone procedure, meestal bij den kantonrechter te voeren, de voorkeur zal verdienen.

Terwijl het derhalve wenschelijk is, de twee groepen van geschillen afzonderlijk en verschillend te behandelen, gelijk ook de Deutsche wet op de Gewerbegerichte van 29 Juli 1890 heeft gedaan, komt het amendement, waarbij zoo min mogelijk van het wetsontwerp is afgeweken, aan de aangewezen omslachtigheid te gemoet. Het behelst weliswaar niet eene regeling, die de ondergeteekenden ten volle bevredigen kan, doch het geeft wat binnen het kader van dit wetsontwerp huns inziens te bereiken valt.

[Bij aanneming van het amendement moeten:

1°. in art. 23, eerste lid, de woorden „een verzoeningsraad” vervangen worden door: „die Kamer”;

2°. de aanhef van art. 25 gelezen worden: „Indien de Kamer, in aanmerking nemende de omstandigheden” enz.;

3°. art. 28 vervallen;

4°. art. 24 (*oud*) art. 28 worden en luiden als volgt:

„Wanneer in een bedrijf, uitgeoefend in eene gemeente waar dat bedrijf niet in eene Kamer is vertegenwoordigd, een geschil

dreigt te ontstaan of ontstaan is, kan door partijen of eene der partijen, op de wijze als in artikel 23 is bepaald, de tusschenkomst worden ingeroepen van een Kamer wier gebied zich over dezelfde gemeente uitstrekt, of bij gebreke van deze, van eene Kamer wier gebied zich over eene naburige gemeente uitstrekt.

„Wanneer de Kamer, waarbij zoodanig verzoek is ingekomen, of haar bestuur — naar de onderscheiding van art. 24 — zich bereid verklaart daaraan te voldoen, geeft het bestuur daarvan onmiddellijk bericht aan den burgemeester der gemeente waarin het bedrijf wordt uitgeoefend, die van de ontvangst van dit bericht zoo spoedig mogelijk kennis geeft aan de Kamer die het hem heeft toegezonden en aan de partij of de partijen door wie het verzoek is gedaan.

„Ontvangt de burgemeester na de ontvangst van dit bericht van het bestuur eener andere Kamer een gelijk bericht omtrent hetzelfde geschil, dan deelt hij aan dat bestuur en aan de partij of partijen door wie het verzoek is gedaan onverwijld mede, welke Kamer zich reeds bereid heeft verklaard aan het verzoek te voldoen. De Kamer, die zoodanige mededeeling ontvangt, onthoudt zich van alle bemoeiing met dit geschil.

„De burgemeester eener gemeente of de Commissaris des Konings in eene provincie waarin een geschil dreigt te ontstaan of ontstaan is, heeft gelijke bevoegdheid als in het eerste lid van artikel 23 en van dit artikel aan partijen of eene der partijen is toegekend.”]

VI.

Art. 26, derde, vierde en vijfde lid, aldus te lezen:

„Bij staking van stemmen over zaken in eene niet voltallige vergadering wordt het nemen van een besluit tot eene volgende vergadering uitgesteld. Indien in deze vergadering of reeds in de eerste vergadering, indien deze voltallig is, de stemmen staken, heeft de voorzitter eene beslissende stem.

„De bepalingen van het voorgaande lid gelden niet ten aanzien van het oordeel over het geschil en over de middelen van verzoening. Indien hierover de stemmen staken, worden de verschillende gevoelens in het bij artikel 27, tweede lid, bedoelde verslag vermeld. De minderheid heeft het recht te verlangen, dat daarin haar gevoelens worde opgenomen.

„Van het verhandelde in den verzoeningsraad mag alleen in dat verslag openbare melding worden gemaakt.”

Toelichting.

Terwijl door het amendement enerzijds de duidelijkheid bevordert wordt, heeft het anderzijds en bovenal ten doel, aan de minderheid een recht te waarborgen, waarop de leden van den verzoeningsraad aanspraak hebben wegens de, in sommige gevallen, zeer zware verantwoordelijkheid, die hun wordt opgelegd. Die aanspraak klemt voor hen te meer in verband met de bepaling van het laatste lid van het artikel. Zij moeten kunnen verhinderen, dat zij aansprakelijk worden gesteld voor uitspraken, die strijdig zijn met hun oordeel over het geschil en met hun inzicht in de omstandigheden.

[Wordt dit amendement aangenomen, dan moet in het tweede lid van hetzelfde artikel vóór de woorden „vierde lid” worden ingelascht: „derde en”.]

VII.

In art. 27, tweede lid, te doen vervallen de woorden: „, na verkregen machtiging van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.”

Toelichting.

De ondergeteekenden zien geen reden, waarom de beslissing

omtrent al-of-niet openbaarmaking niet zou kunnen worden overgelaten aan den verzoeningsraad zelve.

Door de in het wetsontwerp voorgeschreven ministerieele machtiging zou vooreerst afbreuk worden gedaan aan de zelfstandigheid van den raad, en zou vermoedelijk veler bereidvaardigheid, om er zitting in te nemen, verminderen. Bovendien zou daardoor het gevaar worden geboren, dat ten gevolge van officieele briefwisseling het tijdstip verstreek, waarop openbaarmaking nuttig werken kan. Daardoor zou eindelijk de Regeering worden blootgesteld aan de verdenking van partijdigheid, waarvan zelfs de schijn haar behoort te worden bespaard.

VIII.

Op art. 32 te laten volgen een nieuw artikel 32 bis, aldus luidende:

„Wanneer door eene Kamer advies wordt uitgebracht, is de minderheid bevoegd in een afzonderlijk advies van haar gevoelen te doen blijken.”

Toelichting.

Waar het bij adviezen te doen is om voorlichting van hen, die te beslissen hebben, is het ten aanzien van adviseerende lichamen in het algemeen wenschelijk te achten, dat blijken kunne van de verschillende inzichten, welke zich bij het vaststellen van een advies hebben geopenbaard. Voor het waarborgen van de gelegenheid daartoe is hier te meer aanleiding wegens de eigenaardige samenstelling van de Kamers van arbeid en wegens de vaak tegenstrijdige belangen, welke in die Kamers vertegenwoordigd zijn.

IX.

In art. 33 in te lasseschen een tweede lid, luidende als volgt:

„De leden der Kamer en van den verzoeningsraad ontvangen voor het bijwonen van de volgens de voorschriften dezer wet gehouden vergaderingen eene schadeloosstelling naar een bij algemeenen maatregel van bestuur vast te stellen tarief.”

En voorts den aanhef van het derde lid (oud tweede lid) te lezen:

„Deze schadeloosstelling alsmede de toelage” enz.

Toelichting.

Van de leden eener Kamer van arbeid of van een verzoeningsraad is het niet te vergen, dat zij voor het bijwonen van vergaderingen, waartoe zij ter uitvoering van de wet worden opgeroepen, rechtstreeksche geldelijke offers brengen. Toch zou zulks, indien het artikel onveranderd bleef, veelal het geval zijn in verband met den arbeidsduur der leden, die gekozen worden door de werklieden; met dit waarschijnlijke gevolg, dat bij menigeen, ofschoon door de kiezers bij uitstek geschikt geoordeeld, overwegend bezwaar zou rijzen tegen de aanvaarding van het lidmaatschap.

Terwijl eene beperking van de schadeloosstelling tot de vergaderingen of gedeelten van vergaderingen, die binnen den arbeidstijd vallen, allicht tot willekeur of misbruik leiden zou, schijnt, met het oog op de wenschelijke gelijkheid tusschen allen die de Kamer vormen, het maken van onderscheid tusschen de leden-patrons en de leden-werklieden niet geraden.

DRUCKER.
KERDIJK.